

Talkas kā sabiedrības izglītošanas un iesaistes rīks invazīvo sugu pārvaldībā - LIFE-IP LatViaNature projekta pieredze

*Agnese Rudusāne-Dabas aizsardzības pārvalde, LIFE-IP
LatViaNature projekts*

Aija Lejiņa-Pasaules Dabas Fonds

Daru labu dabai iniciatīva

- ▼ Izveidota 2016. gadā Dabas aizsardzības pārvaldes un Pasaules Dabas Fonda sadarbībā
- ▼ Piemērota ikvienam interesentam
- ▼ Lieliska iespēja brīvprātīgajiem darīt labus darbus dabai, satikt jaunus cilvēkus un apgūt jaunas prasmes
- ▼ Invazīvo svešzemju sugu izskaušana; krūmu izciršana; pļavu pļaušana, siena novākšana; kritušo koku un bebru dambju aizvākšana no upēm, krasta erozijas novēršana utt.

LatViaNature projekta iesaiste iniciatīvā

LATVIANATURE

ES LIFE Programas ierīcums
**"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju
 pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija"**
 (LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatvianNature)

Ošlapu kļava

(Acer negundo L.)

SWP 1000

INVAZĪVO SUGU PĀRVALDĪKIS
<http://hh.lv/invasiv>

Izplatība

Dabiskais izotopes areāls - Ziemeļamerikā.
 Ieviesta kā izturīgāko dekoratīvo augu, sekotņu pārgājēju arī zvaigžī, kur strauji izplatās. Invazīvu un plaši izplatīta daudās Eiropas valstīs.

Augu īpašības

Pastieva vārdā mītra un augoša, taču spēj augt arī diezgan sausnā vietē - nogāzēs, kļajumos un laukos.
 Vienašņs izplatījums un vānēlās audeis ir siju ielēgts. Ļaunai jēti bieli aug pamērtas lauksaimniecības zemēs, atbūvotus, gar dzirnavām, ceļmalām, pat uz ēļu jumtiem.

Raksturs

- 1) Mēģojas dažādām vides apstākļiem.
- 2) Ēnā varojas ar sākām un zaru nolietējām, retišķ.
- 3) Plauktā vācēdārā un efektīvi izplatīdams mehāniski.
- 4) Ēnā aug, laiš pirmajam gados.
- 5) Tendence vārdā biestās, bīvas audeis.

Ietekme

- 1) Vēlās bīvas audeis - izmēnā sugas satvīti ievārdējāt teritorijā
- 2) Vēlās audeis apgrīdina pīelēvju atpūtas vietēm.
- 3) Pārtina smēlētās mīnārlācīku un mēnā augmes smēlētās.

Ošlapu kļava ir divmēnājs - vīrišķis un sievišķis zieds ir nodalīts uz dažādām koku šakām.
 Sievišķais kokušs var atpūsties uz augiem, kas zarus noturēs šķēr nākamajam pavasarim. Tie ir lēnāji pamērtas kļavas augiem, tika lai augļa apmērs sāgums vārdā vārdā pīelē, bet ošlapu kļava - launā.

Kā atpazīt

Lai atpazītu ošlapu kļavu izplatīdams ar sākām, ieteicams samērāzāt sievišķo koku šakām.

Ošlapu kļavas izpaušdams vārdā

- 1) Neizpaušdams, cēl tam - nogūstā atvālu izplatīdams. Laišām efektām jūrišķinā ar celms - atkarībā no koka lieluma izdēst, izkāt, izruat vai sadēstīt.
- 2) Iekārtāms/izpaušdams ar rokām - piemērtā nēlēmām un jūrišķām augiem.

- 1) Nēdēdā ošlapu kļavu ne dekoratīvu, lai kļābām cēlām nolūkiem.
- 2) Pēc vārdā izpaušdams darbiem jūrišķinā apgūst, tūrišķinā, lai divmēnāzīgās sākām netiktu izplatīdams tālāk.

Zīpo par invazīvo augu Invazīvo sugu pārvaldniekā!

Lai pīelēdā mēdā izpaušdams
 šķērdivārdam 123

Izvēlās
 "turpīnā bē pārvaldīdams"

Šķērā izmēnā sugas
 audeis izpaušdams

Atpūstā atpūstā
 (mēnā lēlētā jūriķā GPS pozīcija - sūmē 123)

Projekts "Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija" (LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatvianNature) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un VRAA finansu atbalstu.

Informācija atspoguļo tikai projekta LIFE-IP LatvianNature īstenošanā radīdamos, Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildēnāzīmā nē atbilstīgu par šķērā informācijas izpildēnāzīmā izmēnāzīmā.

Invazīvo sugu atpazīt

[illegible][illegible]

Izglītojošā daļa

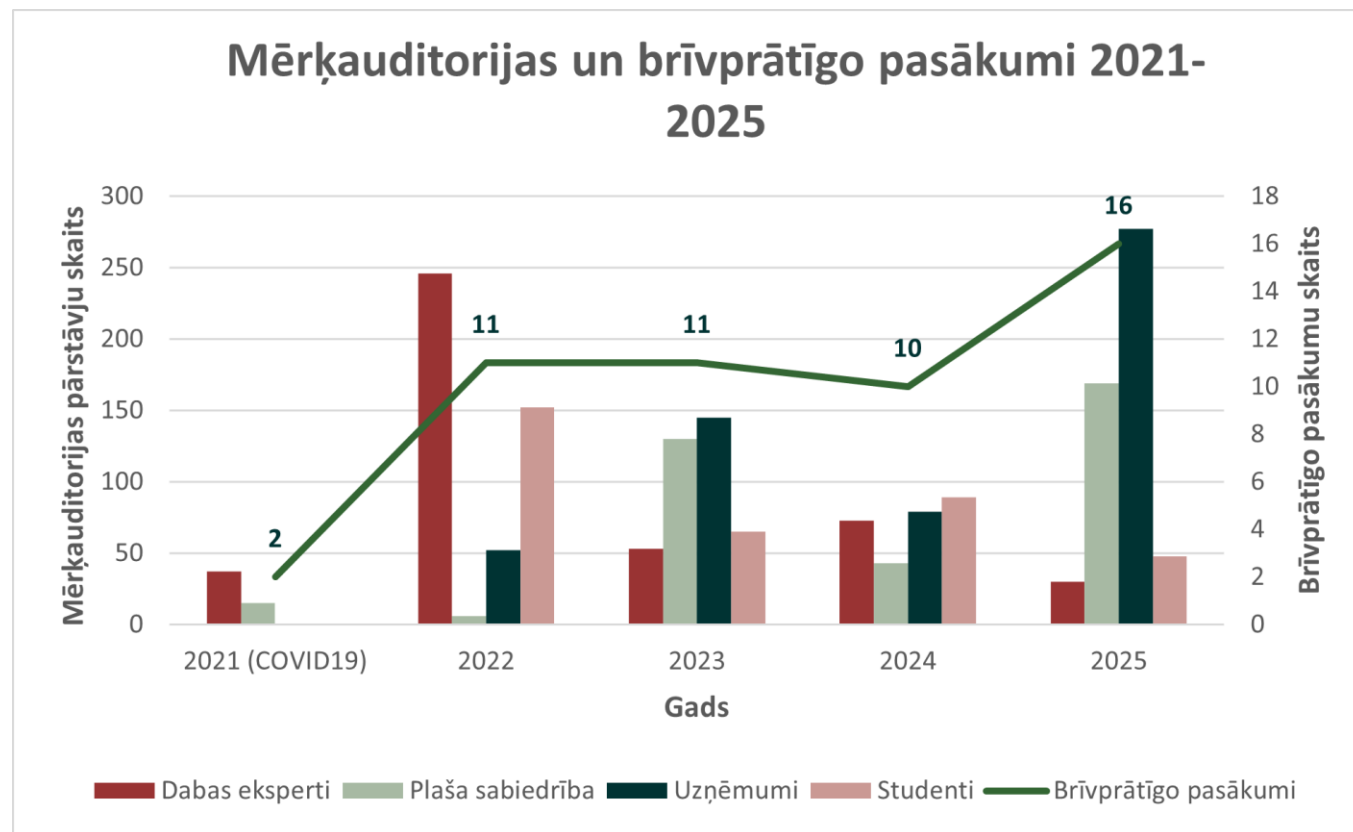

Brīvprātīgo pasākumi LatViaNature projektā (60 projekta mēnešos)

- 50 pasākumi
- 1732 dalībnieki no dažādām mērķgrupām
- Darbs dažādās ekosistēmās un biotopos
- 9 Natura 2000 vietas

No kuriem:

- 34 pasākumi veltīti invazīvo sugu ierobežošanai
- 1107 dalībnieki

Invazīvās sugas

- Krokainā roze (*Rosa Rugosa*)
- Puķu sprigane (*Impatiens glandulifera*)
- Tatārijas salāts (*Lactuca tatarica*)
- Daudzlapu lupīna (*Lupinus polyphyllus*)
- Vārpainā korinte (*Amelanchier spicata*)
- Kanādas zeltgalvīte (*Solidago canadensis*)
- Ošlapu kļava (*Acer Negundo*)

▼ Talkas papildina darbu vietās, kuras ir grūti pieejamas

Kanādas zeltgalvītes (*Solidago canadensis*)
ierobežošanas brīvprātīgo pasākums
mežainā apvidū Ķemeru Nacionālajā parkā

Vārpainās korintes (*Amelanchier x spicata*)
ierobežošanas brīvprātīgo pasākums
stāvās nogāzēs dabas parkā «Ragakāpa»

Spānijas kailgliemeža (*Arion vulgaris*) ierobežošanas pasākumi 2025

- ✓ Nakts brīvprātīgo pasākums 22. augustā – 40,7 kg!
- ✓ Nakts brīvprātīgo pasākums 10. septembrī – 8,69 kg!

Tiekamies dabā!

- ❖ Pieteikties talkām iespējams mājaslapā www.tiekamiesdaba.lv
- ❖ Notikumu kalendārā izvēloties kategoriju «talka»
- ❖ Mājaslapā ir pieejama informācija arī par citām aktivitātēm-nodarbībām, pasākumiem, pārgājieniem, lekcijām utt.

Notikumu kalendārs

KALENDĀRA SKATS

SARAKSTA SKATS

07.

Feb

Talka

Mitrāju talka Kaņiera ezerā

📍 Kaņiera laivu bāze, Lapmežciems, Lapmežciema pag., Tukuma nov.

21.

Mar

Talka

Dižkoki upju krastos

📍 Meža muzejs, Ķirbiži, Viļķenes pag., Limbažu nov.

Atlasīt

× Talka

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas
Dabas fonds

Pasaules
Dabas
Fonds

sadarbībā ar

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

DAUGAVPILS
UNIVERSITĀTE

VIDZEMES
AUGSTSKOLA

Latvijas
Biozinātņu un
tehnoloģiju
universitāte

Aija Lejiņa
Klimata programmas vadītāja
Pasaules dabas fonds

Uzņēmumu iesaiste talkās

- ▼ **Uzņēmuma vērtības kļūst redzamas brīdī, kad tās pārtop reālā rīcībā.**
- ▼ **Tieši rīcība veido uzticību, piederību un paliekošu ietekmi.**

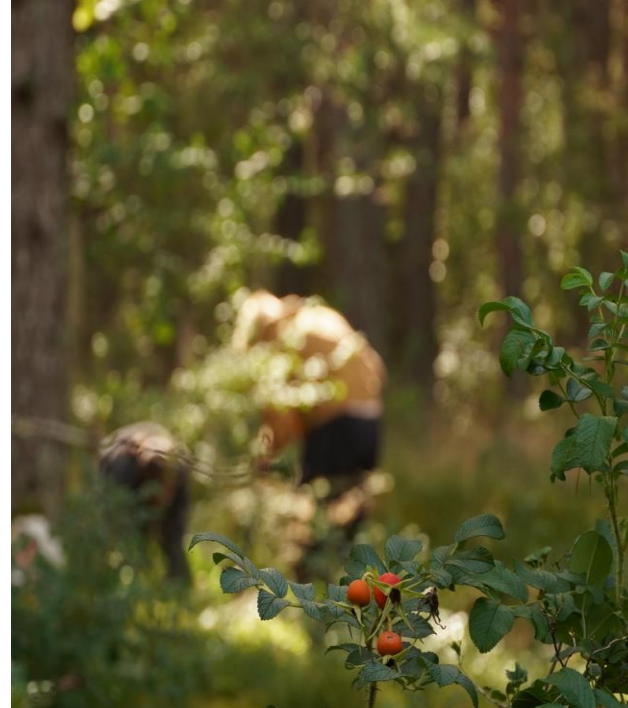
leguvumi uzņēmumiem

- Pozitīva publiskā tēla stiprināšana
- Komandas gara un savstarpējās sadarbības veicināšana
- Uzņēmumu ilgtspēja un ESG īstenošana praksē
- Darbinieku izpratnes un iesaistes stiprināšana ESG jomā

Ieguvumi darbiniekiem

- Tiešs ieguldījums sabiedrības un dabas labā
- Personīgs gandarījums un veselīgas aktivitātes brīvā dabā
- Iespēja labāk iepazīt kolēģus
- Piederības sajūta sociāli atbildīgam uzņēmumam
- Zināšanu un prasmju iegūšana, ar kurām dalīties tālāk

Ieguvumi sabiedrībai un dabai

- Praktisks ieguldījums dabas atjaunošanas darbos
- Pozitīva piemēra rādīšana ar plašāku ietekmi
- Kopienas gara un starpnozaru sadarbības stiprināšana
- Izglītošana un ilgtspējīgu partnerību veicināšana dabas aizsardzībā
- Līdzdalības un atbildības veicināšana sabiedrībā

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

agnese.rudusane@daba.gov.lv

alejina@pdf.lv

Dabas aizsardzības
pārvalde

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas
Dabas fonds

Pasaules
Dabas
Fonds

sadarbībā ar

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

DAUGAVPILS
UNIVERSITĀTE

VIDZEMES
AUGSTSKOLA

Latvijas
Biozinātņu un
tehnoloģiju
universitāte